

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/41077,Symposium-naukowe-Lodz-za-wszystkich-wszyscy-za-Lodz-Strajk-studentow-lodzskich-u.html>
01.03.2026, 01:31

Strona znajduje się w archiwum.



















Symposium naukowe „»Łódź za wszystkich, wszyscy za Łódź«. Strajk studentów łódzkich uczelni, styczeń-luty 1981 r.” – Łódź, 11 lutego 2016

11.02.2016

W związku z 35. rocznicą strajku studentów łódzkich uczelni i rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów Oddział Instytutu Pamięi Narodowej w Łodzi zaprosił w dniu 11 lutego 2016 r. na symposium naukowe „»Łódź za wszystkich, wszyscy za Łódź«. Strajk studentów łódzkich uczelni, styczeń-luty 1981 r.”

Spotkanie odbyło się w sali konferencyjnej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. J. Piłsudskiego w Łodzi.

Program:

Leszek Próchniak (OBEP IPN w Łodzi):

Sytuacja społeczno-polityczna w Łodzi na początku 1981 r.

prof. Krzysztof Lesiakowski (UŁ):

Strajkowe noce i dni. Życie codzienne uczestników strajku studenckiego ze stycznia i lutego 1981 r.

Tomasz Kozłowski (BEP IPN Warszawa):

Od rejestracji do rejestracji. Niezależne Zrzeszenie Studentów II 1981 – IX 1989

godz. 18.00 Dyskusja

Protesty studenckie w 1981 roku

Jesienią 1980 r. w środowiskach studenckich w Polsce pojawiły się idee i programy, których celem była zmiana otaczającej studentów rzeczywistości. Postulaty te dotyczyły zarówno kwestii studenckich, uczelnianych, jak i miały charakter ogólnospołeczny. W ciągu kilku tygodni głównym postulatem środowiska studenckiego stała się rejestracja niezależnej studenckiej organizacji, jaką miało być Niezależne Zrzeszenie Studentów. 18 i 19 października 1980 r. odbył się na Politechnice Warszawskiej zjazd delegatów, na którym powstał Ogólnopolski Komitet Założycielski NZS.

Opór władz wobec realizacji postulatów studenckich doprowadził do szeregu akcji protestacyjnych pod koniec 1980 r. Największa eskalacja protestu miała miejsce w Łodzi. Prowadzone przez studentów uczelni łódzkich rozmowy z przedstawicielami władz PRL odpowiedzialnymi za oświatę załamały się. Postulaty studenckie dotyczyły m.in.: skrócenia służby wojskowej dla studentów; wprowadzenia niezależności uczelni w sprawach naukowych i dydaktycznych; wydłużenia czasu studiów do 5 lat; (jednym z ważniejszych haseł strajku było : „Nie chcemy seryjnej produkcji magistrów”); poszanowania autonomii uczelni przez MO i SB. Studenci domagali się również poprawy sytuacji bytowej studiujących i absolwentów oraz ograniczenia cenzury, zaprzestania represji politycznych oraz ukarania winnych brutalnego tłumienia protestów robotniczych w 1970 i 1976 r.

Wynikiem załamania się tych rozmów było proklamowanie przez studentów strajku na Uniwersytecie Łódzkim 21 stycznia 1981 r. Podczas strajku, od 29 stycznia 1981 r. na UŁ rozpoczęła się kolejna tura rozmów z przedstawicielami władz PRL. Na czele delegacji rządowej stał ówczesny minister nauki, szkolnictwa wyższego i techniki prof. Janusz Górski.

Brak zgody władz na rejestrację NZS bez dokonania przez studentów zmian w statucie organizacji (władze żądały m.in. ograniczenia prawa do strajku, uznania zasad konstytucyjnych PRL) doprowadził 16 lutego 1981 r. do rozprzestrzenienia się strajku na inne wyższe uczelnie. Strajkowały m.in. Akademia Medyczna w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Uniwersytet Warszawski.

Ostatecznie władze zdecydowały się pójść na kompromis i 17 lutego 1981 r. zarejestrowano NZS. Władze zgodziły się też spełnić kilka postulatów studenckich: skrócenie służby wojskowej studentów, wybór lektoratów (studenci sprzeciwiali się przymusowej nauce języka rosyjskiego), wydłużenie okresu studiów do 5 lat. W porozumieniu zawarto również obietnicę poprawy sytuacji socjalnej studiujących.

[Więcej](#)

foto: Marzena Kumosińska

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Łódź